

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 234.707 van 12 mei 2016
in de zaak A. 218.345/VII-39.611.**

In zake : Steven DE ROOVER
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Huygens
kantoor houdend te 9100 Sint-Niklaas
Vijfstraten 57
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Filip Vincke
kantoor houdend te 8580 Avelgem
Kasteelstraat 13
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomende partij :
de BVBA ASBECO
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dominique Matthys en tevens door
advocaat Marten De Jaeger
kantoor houdend te 9990 Maldegem
Westeindestraat 145
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 10 februari 2016, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw van 26 november 2015 waarbij het beroep aangetekend tegen het besluit van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen van 10 november 2011, houdende het weigeren van de milieuvergunning aan de BVBA Asbeco voor het exploiteren van een asbestverwerkend bedrijf, gelegen aan

de Steenweg naar Wetteren 24 te Dendermonde (Schoonaarde), gegrond wordt verklaard en de vergunning wordt verleend.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 28 april 2016.

Kamervoorzitter Eric Brewaeys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Erika Rentmeesters, die loco advocaat Tom Huygens verschijnt voor verzoeker, advocaat Filip Vincke, die verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Marten De Jaegher, die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De tussenkomende partij dient in 2009 een milieuvergunningsaanvraag in voor de exploitatie van een asbestverwerkend bedrijf gelegen aan de Steenweg naar Wetteren 24 te Dendermonde (Schoonaarde). Op 15 oktober 2009 weigert de deputatie van de provincie

Oost-Vlaanderen de gevraagde vergunning. Op 10 juni 2010 verwerpt de verwerende partij een door de tussenkomende partij ingediend bestuurlijk beroep. Er wordt overwogen dat de exploitatie verenigbaar is met de toepasselijke ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften; de vergunning wordt evenwel geweigerd omdat er geen project-milieueffectenrapport (hierna: MER) werd opgemaakt.

3.2. De tussenkomende partij brengt de dienst MER in kennis van een voorgenomen project-MER. Op 28 februari 2011 beslist de dienst MER over de inhoudsafbakening van het project-MER.

3.3. Het project-MER van 28 maart 2011 wordt aan de dienst MER bezorgd, die het op 4 april 2011 goedkeurt.

3.4. Op 12 mei 2011 dient de tussenkomende partij dan een nieuwe milieuvergunningsaanvraag in, met bijgevoegd het project-MER.

3.5. Tijdens het openbaar onderzoek worden er 1.134 bezwaarschriften ingediend. Het college van burgemeester en schepenen van de stad Dendermonde verleent een ongunstig advies.

3.6. Op 10 november 2011 weigert de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen andermaal de vergunning. De tussenkomende partij dient een bestuurlijk beroep in, dat op 18 april 2012 door de verwerende partij wordt verworpen. Anders dan in de beslissing van 10 juli 2010 wordt geoordeeld dat de inrichting onverenigbaar is met de stedenbouwkundige voorschriften en de goede ruimtelijke ordening.

3.7. Bij arrest nr. 225.289 van 31 oktober 2013 vernietigt de Raad van State de weigeringsbeslissing van 18 april 2012. De Raad van State oordeelt dat uit de motivering van de bestreden beslissing blijkt:

“[...] dat aan de verzoekende partij de milieuvergunning wordt geweigerd, omdat de geplande inrichting strijdig zou zijn met de doelstelling van het gemeentelijk RUP dat alleen nog minder milieubelastende industrie zou toelaten, omdat een dergelijke milieubelastende inrichting als de thans in het geding zijnde niet mag worden ingeplant op een zo dichte afstand van bewoning en waardevolle natuurgebieden en omdat de inrichting, gelet op de belangrijke geografische spreiding bij de aanvoer van het asbestafval, wat schaal betreft niet aansluit bij de omgeving en niet beperkt is in omvang.

[...] Wat het eerste motief betreft, voert de verzoekende partij terecht aan dat nergens in de te dezen toepasselijke voorschriften van het gemeentelijk RUP is voorgeschreven dat enkel minder milieubelastende industrie in de desbetreffende bestemmingszone zou kunnen worden toegelaten. Artikel 1, vierde lid, van de bestemmingsvoorschriften schrijft alleen voor dat de toegelaten bedrijfsactiviteiten de beschermde habitats en soorten die voorkomen in het aangrenzende habitatrictlijngebied niet negatief mogen beïnvloeden.

Het bestreden besluit bevat dienaangaande geen motivering. Het zoekt voor zijn standpunt aansluiting bij de in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan opgenomen stelling dat er een evolutie moet zijn naar minder milieubelastende activiteiten. Er valt evenwel niet in te zien of dit voornemen betrekking heeft op het in het geding zijnde bedrijventerrein dan wel op die percelen waarop UCB is gevestigd.

Luidens artikel 2.1.2, § 7, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening vormen de ruimtelijke structuurplannen geen beoordelingsgrond voor vergunningsaanvragen, en zulks wordt in het bestreden besluit zelf expliciet bevestigd. Anders dan de verwerende en de tussenkomende partij het willen doen voorkomen, is de verwijzing naar het ruimtelijk structuurplan dan ook niet dienstig voor de interpretatie van de stedenbouwkundige voorschriften uit het gemeentelijk RUP, aangezien het RUP in dit opzicht geen enkel aanknopingspunt biedt.

[...] Het tweede motief uit het bestreden besluit maakt volgens de verwerende partij een concrete toepassing van de voorwaarde dat het moet gaan om lokale bedrijven die aansluiten bij de omgeving en dat de toegelaten bedrijfsactiviteiten de beschermde habitats en soorten die voorkomen in het aangrenzende habitatrictlijngebied niet negatief mogen beïnvloeden; volgens de tussenkomende partij gaat het veeleer om een toepassing van de voorwaarde dat de activiteiten de draagkracht van het gebied niet mogen overschrijden, in de zin van een toetsing aan de goede ruimtelijke ordening.

Uit de bewoordingen van de stedenbouwkundige voorschriften volgt evenwel dat het lokale karakter van de bedrijvigheid hoofdzakelijk wordt gelinkt aan de grootte van het bedrijf, met name aan de ‘schaal’, de ‘omvang’ en de ‘bedrijfsoppervlakte’. Dit blijkt evenzeer in de toelichtingsnota bij het gemeentelijk RUP. De afstand van de inrichting tot de dichtstbijzijnde woningen kadert bijgevolg niet in het toepassingsgebied van dit criterium.

Voor de beoordeling van de inrichting ten opzichte van de draagkracht van het gebied of de goede ruimtelijke ordening, is de summiere motivering in het bestreden besluit niet afdoende. De verzoekende partij wijst immers terecht op het bestaan van een gunstig advies van de afdeling Ruimtelijke Planning en

Stedenbouwkundig Beleid, dat onder meer heeft gesteld dat het bedrijf van de verzoekende partij wat de schaal betreft aansluit bij de omgeving en beperkt is van omvang en ‘bovendien de draagkracht van de omgeving niet overschrijdt’.

Uit het bestreden besluit blijkt niet afdoende waarom de verwerende partij van oordeel is de in het advies geformuleerde argumentatie niet te kunnen volgen. Zulks geldt des te meer omdat de verwerende partij zelf eerder tot een gunstige beoordeling van het stedenbouwkundig aspect was gekomen, in haar beslissing van 10 juni 2010. Zo het de verwerende partij in beginsel niet verboden was haar standpunt te wijzigen, diende zij evenwel dit gewijzigd inzicht te onderbouwen met afdoende motieven.

Voorts wijst de verzoekende partij terecht op het MER, waarin wordt geconcludeerd ‘dat het project geen significante negatieve effecten zal hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van zowel het Vogel- als Habitatrichtlijngebied die in de omgeving van het projectgebied gesitueerd zijn’. Gelet op deze conclusie kon de verwerende partij er niet mee volstaan te stellen ‘dat een dergelijke milieubelastende inrichting niet ingeplant mag worden op zo een dichte afstand van (...) vanuit natuuroogpunt waardevolle gebieden’.

[...] Het motief van het bestreden besluit over de belangrijke geografische spreiding bij de aanvoer van het asbestafval kan evenmin worden begrepen in het stedenbouwkundig voorschrift dat het bedrijf op het vlak van de schaalgrootte moet aansluiten bij de omgeving en beperkt moet zijn van omvang.

Het gemeentelijk RUP heeft immers dit criterium uitdrukkelijk in verband gebracht met de grootte van het bedrijf, terwijl dit motief in het bestreden besluit ook niet gekoppeld is aan de voorwaarde dat de activiteiten de draagkracht van het gebied niet mogen overschrijden”.

3.8. Na dit vernietigingsarrest wordt de procedure bestuurlijk beroep hernomen. Alle adviezen zijn gunstig of voorwaardelijk gunstig. In het stedenbouwkundig advies wordt er op gewezen dat “noch de feitelijke omstandigheden, noch de toepasselijke verordeningsbepalingen” inmiddels zijn gewijzigd; wordt er verwezen naar de motieven van het vernietigingsarrest; en wordt het eerder verleende advies bevestigd. Op 23 juli 2014 verwerpt de verwerende partij het bestuurlijk beroep opnieuw.

3.9. Na een auditorsverslag met toepassing van de procedure “korte debatten” vernietigt de Raad van State bij arrest nr. 231.646 van 18 juni 2015 ook deze tweede weigeringsbeslissing:

“[...] Het gezag van gewijsde van een vernietigingsarrest van de Raad van State strekt zich uit tot de onverbrekkelijk met het dictum verbonden motieven.

[...] In zijn arrest nr. 225.289 van 31 oktober 2013 heeft de Raad van State geoordeeld dat ‘nergens in de te dezen toepasselijke voorschriften van het gemeentelijk RUP is voorgeschreven dat enkel minder milieubelastende industrie in de desbetreffende bestemmingszone zou kunnen worden toegelaten’, dat ‘[u]it de bewoordingen van de stedenbouwkundige voorschriften volgt [...] dat het lokale karakter van de bedrijvigheid hoofdzakelijk wordt gelinkt aan de grootte van het bedrijf, met name aan de ‘schaal’, de ‘omvang’ en de ‘bedrijfsoppervlakte’’, dat ‘[d]e afstand van de inrichting tot de dichtstbijzijnde woningen [...] niet [kadert] in het toepassingsgebied van dit criterium’, en dat ‘[h]et motief [...] over de belangrijke geografische spreiding bij de aanvoer van het asbestafval [...] evenmin [kan] worden begrepen in het stedenbouwkundig voorschrift dat het bedrijf op het vlak van de schaalgrootte moet aansluiten bij de omgeving en beperkt moet zijn van omvang’.

In de sub 3.9 aangehaalde overwegingen van het bestreden besluit worden de door de Raad van State ondeugdelijk bevonden motieven opnieuw gebruikt om te besluiten dat de ‘geplande exploitatie de doelstellingen van het lokale bedrijventerrein ruim overschrijdt’ en zij ‘niet toelaatbaar is volgens het RUP Schoonaardemeersch en de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening’. De bestreden beslissing schendt bijgevolg het gezag van gewijsde van arrest nr. 225.289 van 31 oktober 2013”.

De Raad van State beveelt dat de verwerende partij binnen een dwingende termijn van vijf maanden na de kennisgeving van het vernietigingsarrest een nieuwe beslissing neemt over het bestuurlijk beroep.

3.10. De procedure bestuurlijk beroep wordt hernomen, en de volgende adviezen worden verleend:

- de Vlaamse Milieumaatschappij adviseert gunstig, verwijzend naar haar adviezen van 26 augustus 2011, 9 januari 2012 en 9 december 2013;
- Ruimte Vlaanderen adviseert gunstig, verwijzend naar een advies van 5 februari 2010;
- OVAM adviseert voorwaardelijk gunstig, verwijzend naar haar adviezen van 31 augustus 2011 en 13 december 2013;
- de afdeling Milieuvergunningen adviseert voorwaardelijk gunstig;
- de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie adviseert voorwaardelijk gunstig.

3.11. Op 26 november 2015 wordt de bestreden beslissing genomen: de gevraagde vergunning wordt verleend, waarbij de volgende bijzondere vergunningsvoorwaarden worden opgelegd (artikel 5, 2°):

“- In het werkplan staan acceptatiecriteria opgenomen en in het bijzonder acceptatiecriteria voor aanvoer door particulieren en aannemers. Het werkplan bevat ook een procedure voor geweigerde vrachten.

- De opslag van hechtgebonden asbest (aangevoerd door aannemers en particulieren) gebeurt in een container die voorzien is van een container-bigbag binnenin de loods.

- De op- en overslag van de containers buiten gebeurt op een vloeistofdichte verharding. De cementsilo bevindt zich ook op deze vloeistofdichte verharding.

- De containers die buiten opgeslagen worden, zijn steeds gesloten. Het asbestafval hierin is verpakt in dubbele plastic zakken. Deze containers worden maximaal 5 werkdagen opgeslagen.

- De verwerkte asbestcementblokken (maximaal 100 ton), de verwerkte geperste asbesthoudende balen (maximaal 20 ton) en metalen restfractie zijn voorzien van een dubbele kunststofverpakking en worden binnen in de loods opgeslagen. Deze fracties worden minimaal wekelijks afgevoerd.

- Er is een open communicatiebeleid naar de omgeving en een klachtenmeldpunt. De gegrondheid van de klachten wordt onderzocht en een klachtenregister met daaraan verbonden genomen maatregelen wordt bijgehouden.

- Gedurende het eerste jaar van de exploitatie worden op maandelijkse basis immissiemetingen uitgevoerd op asbest tijdens de verwerkingsactiviteiten op het terrein en in de onmiddellijke omgeving van de bvba Asbeco. De evaluatiepunten worden in samenspraak met de afdeling Milieu-Inspectie vastgelegd. Wanneer uit de evaluatie blijkt dat de bijdrage beperkt is (toetsing aan 1000 vezels/m³ als jaargemiddelde) mag nadien een frequentie van 4 maal per jaar aangehouden worden. De resultaten van deze metingen worden ter evaluatie overgemaakt aan de afdeling Milieu-inspectie en ter kennisgeving aan de deputatie en de stad Dendermonde. Voorafgaandelijk aan de exploitatie wordt eerst op deze plaatsen een nulmeting uitgevoerd.

- Volgende milderende maatregelen uit het MER worden genomen:

- dagelijkse controle van de absoluutfilters en van de afzuiginstallaties van de werkzone door middel van overdrukmetingen;

- maandelijkse controle van de efficiëntie van de absoluutfilters en de afzuiginstallaties aan de hand van luchtmissiemetingen aan de uitgang van de afzuiging;

- dagelijkse controle van de sluiting van de zeecontainers in afwachting van de verwerking van de afvalstoffen;

- emissiemetingen van de nieuwe stookinstallatie (800 kW) binnen de 3 maanden door een erkend labo in de discipline lucht, en nadien minimaal om de 5 jaar conform artikel 5.43.2.3.3. van titel II van het VLAREM;

- de werkzone is met een dubbele luchtlaag afgesloten en wordt 24u/24u in blijvende onderdruk gehouden tussen -10 en -40 Pa met behulp van een centrale afzuiginrichting die voorzien is van 2 absoluutfilters;
- het voorziene filtersysteem bestaat uit een voorfilter, tussenfilter en een dubbele HEPA-filter (in serie) op elke extractor; elke HEPA-filter apart heeft een effectiviteit van minimaal 99,97% voor deeltjes van 0,3 µm;
- de HEPA-filters worden om de 4 maanden vervangen;
- de menger is van het type 'dwangmenger' (type menginstallatie met minimale stofemissie); het stof wordt opgevangen in mouwenfilters; de inhoud van de mouwenfilters wordt terug in het proces ingebracht;
- er is voorzien in een totale luchtverversing van de werkzone van 6 maal per uur;
- de cementsilo is voorzien van zelfreinigende stoffilters, een onderdruk- en overdrukbeveiliging en een overvulbeveiliging met automatisch afsluitsysteem van de vulleiding;
- er worden instructies gegeven aan de leveranciers van cement om drukstoten te vermijden bij de lediging van de bulkwagens;
- het transport van het cement naar de dwangmengelaar gebeurt via overdekte transportschroeven;
- in de onderdrukzone wordt een sproeiinstallatie voorzien die de asbestvezels kan neerslaan;
- buiten op het terrein wordt een (mobiel) industrieel mistkanon voorzien; deze vernevelingsmachine produceert een mistgordijn van microdruppels en kan binnen een oppervlakte van 1.500 m² asbestvezels neerslaan.
- De brandweervoorwaarden opgenomen in het advies van 23 juli 2011 met referentie GDS-dvd-059-2011 worden nageleefd;
- Er wordt alleen aangevoerd van 7u - 18u, en de werkuren zijn van 7u tot 19u;
- Om de specifieke geluidsbijdrage van de extractoren te beperken moeten er 4 extractoren voorzien worden die werken aan 50% van hun maximaal vermogen in plaats van 2, zoals voorgesteld in het MER (afzonderlijk bronvermogen per extractor 101 dB(A));
- De aanvraag tot wijziging van de milieuvoorwaarden met toepassing van artikel 5.2.1.5, §5, van titel II van het VLAREM wordt toegestaan in die zin dat een groenscherm van minimaal 1 meter breedte aangeplant wordt langs de westelijke en oostelijke perceelgrens, achter de achtergevellijn van de loods. Dit groenscherm bestaat uit streekeigen laag- en hoogstammige dichtgroeïende gewassen. De exploitant neemt de nodige maatregelen om zo snel mogelijk een gesloten groenscherm te verkrijgen. Waar de aanleg van het groenscherm wordt belemmerd door de geplande bouwwerken, wordt het groenscherm aangeplant zodra de bouwwerken dat toelaten en het plantseizoen is aangebroken. Waar de geplande bouwwerken de aanleg van het groenscherm niet belemmeren, wordt het groenscherm aangeplant in het eerstvolgende plantseizoen na het verlenen van de vergunning. De beplanting moet doorlopend en op een vakkundige wijze onderhouden worden teneinde zijn afschermdende functie optimaal te behouden”.

“Overwegende dat binnen een straal van 100 m rondom de perceelgrenzen zich 25 woningen bevinden (alle gelegen in woongebied); dat de dichtste woning gelegen is op circa 20 m van de toegang van de inrichting en op circa 80 m van de eigenlijke asbestverwerkingszone; dat de dichtstbijzijnde gevoelige groepen (scholen, ziekenhuizen en rusthuizen) zich op meer dan 1 kilometer van de inrichting bevinden; dat de inrichting gelegen is tussen de Schelde en de Steenweg naar Wetteren; dat ten opzichte van de inrichting:

- ten noorden de Schelde ligt, die op die locatie afgebakend is als vogelrichtlijngebied ‘Durme en de middenloop van de Schelde’ met daarachter een agrarisch gebied met ecologisch belang waarvan een deel als habitatrichtlijngebied ‘Schelde- en Durmeëstuarium van de Nederlandse grens tot Gent’ afgebakend is en VEN-gebied ‘de Vallei van de Boven Zeeschelde van Kalkense meersen tot Sint-Onolfspolder’;

- en oosten, palend aan het bedrijfsterrein, zich een chemisch bedrijf bevindt (Cytec Surface Specialities);

- ten zuiden de Steenweg naar Wetteren ligt, met aan de overzijde een circa 60 m breed woongebied met meerdere woningen;

- ten westen, palend aan het bedrijfsterrein, zich een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut bevindt (volgens het gewestplan), waarvan een deel ook afgebakend is als habitatrichtlijngebied ‘Schelde- en Durmeëstuarium van de Nederlandse grens tot Gent’; dat het gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut door voormeed gemeentelijk RUP omgevormd werd tot zone voor lokaal bedrijventerrein, zone voor lokaal bedrijventerrein/toegangen, parkeren en ontvangst, zone voor groene buffer en zone voor natuur;

Overwegende dat alle asbestverwerking zal gebeuren in het achterste deel van een bestaande industriële loods die paalt aan het terrein van Cytec Surface Specialities; dat in de loods een hermetisch afgesloten zone gecreëerd zal worden waar de behandeling en de verwerking van het asbestafval zal gebeuren; dat deze asbestverwerkingszone zodoende bijna dubbel ingekapseld is; dat deze zone (de verwerkingshal) in onderdruk zal gehouden worden door een centrale afzuiging; dat de afgezogen lucht over absoluutfilters of HEPA-filters (High Efficiency Particulate Air) geleid wordt vooraleer hij in de buitenlucht geëmitteerd wordt; dat deze filters de mogelijkheid hebben om luchtpartikels te weerhouden van een diameter van 0,3 micrometer met een doeltreffendheid van 99,97% (VITO, 2004);

Overwegende dat het asbestafval aangevoerd zal worden in gesloten zeecontainers en gesloten bigbags; dat deze containers ofwel rechtstreeks verwerkt worden ofwel gestockeerd in open lucht in de zone achter de loods op circa 95 m van de dichtste woning; dat het asbestafval zelf ook nog verpakt is in dubbele plastic zakken (bigbags); dat in de aanvraag vermeld wordt dat de aanvoer eveneens kan gebeuren door aannemers en particulieren; dat hiervoor acceptatiecriteria opgesteld zijn (op te leggen als bijzondere voorwaarde, o.a. in een dubbelwandige verpakking) en bigbags ter beschikking gesteld worden (aankopen met instructies en richtlijnen voor de veilige behandeling en het ter

beschikking stellen van fixatiemiddelen, mondmaskers en wegwerpovertuigen); dat in het werkplan, op te maken en goed te keuren door de afdeling Milieu-inspectie voor de aanvang van de exploitatie, ook een procedure moet voorzien worden voor geweigerde vrachten; dat dit als bijzondere voorwaarde wordt opgelegd;

Overwegende dat de gesloten containers slechts kortstondig opgeslagen worden (maximaal 5 werkdagen) en dit op een bijkomende verharde ondergrond (asfalt); dat lege containers op losse verharding (steenpuin) geplaatst zullen worden;

Overwegende dat de in de onderdrukzone geloste zakken met asbesthoudend afval geopend worden en de kunststof- en metaalfracties verwijderd worden; dat het gesorteerde asbestafval verkleind wordt door een breker tot een maximum deeltjesgrootte van 1 cm^3 en overgebracht wordt naar een cementmengeenheid; dat de cementasbestspecie dan in vormen gestort wordt van 1 m^3 voor uitharding tot cementasbestblokken (= immobilisatie door cementering); dat deze voorzien worden van een dubbele kunststofverpakking; dat als bijzondere voorwaarde opgelegd wordt dat deze verwerkte asbestcementblokken steeds binnen in de loods moeten opgeslagen worden (maximaal 100 ton);

Overwegende dat de uitgesorteerde kunststoffracties in een balenpers gebracht worden die eveneens in de onderdrukzone staat opgesteld (= compactering); dat de geperste balen eveneens een afmeting van 1 m^3 hebben en ook dubbel verpakt worden in plastic zakken en geëtiketteerd; dat als bijzondere voorwaarde wordt opgelegd dat deze verwerkte geperste asbesthoudende balen steeds binnen in de loods moeten opgeslagen worden (maximaal 20 ton);

Overwegende dat er ook een metalen restfractie is die na manuele triëring niet verder compacteerbaar is; dat deze fractie eveneens in dubbele plastic zakken gestapeld wordt in de loods; dat als bijzondere voorwaarde wordt opgelegd dat deze verpakte asbesthoudende metalen restfractie steeds binnen in de loods moeten opgeslagen worden;

Overwegende dat deze drie fracties (uitgeharde cementblokken, plastic en metaal) afgevoerd worden naar een klasse 1 stortplaats door een geregistreerd vervoerder van afvalstoffen; dat dit als bijzondere voorwaarde wordt opgelegd;

Overwegende dat volgens het aanvraagdossier de exploitant op jaarbasis maximaal volgende hoeveelheden niet-hechtgebonden asbesthoudend afval zal verwerken; dat de voorziene capaciteit als volgt wordt ingedeeld:

Type asbestafval	Totale hoeveelheid te verwerken (ton)	kg asbest/ ton afval	vrij asbest (ton)
Asbestafval vóór immobilisatie (cementering)	1.184	169	200,10
Asbestafval vóór compactering	3.000	2,46	7,50
Asbestafval rechtstreeks te verpakken (gecontamineerd metaal enz.)	450	1	0,5
Asbestafval voor externe afvoer	200	256	51,50
Totaal	4.834	/	259,6

dat de aangeduide hoeveelheden vrije asbest in de totale hoeveelheid zijn gebaseerd op eerdere studies (MER uitgevoerd voor Rematt TV - omrekeningsfactor);

Overwegende dat naast te cementeren en te compacteren afval er ook een deel voor externe afvoer is dat alleen overgeslagen wordt en waar geen bewerking op gebeurt; dat deze bulkfractie afkomstig is van werven in Brussel die doorgaans verwerkt worden door een vergunde Franse verwerker; dat het met andere woorden alleen een tussentijdse opslag in gesloten zeecontainers betreft tot er een voldoende hoeveelheid afval verzameld is voor gezamenlijke afvoer naar deze externe verwerker;

Overwegende dat ook kleine hoeveelheden hechtgebonden asbest zullen aanvaard worden van lokale aannemers en particulieren; dat deze fractie onder andere golfplaten omvat, vlakke platen, glasal, rioleringsbuizen, leien, venstertabletten en andere; dat deze buiten zouden worden opgeslagen (overslag) op een vloeistofdichte bodem, in een container die voorzien is van een container-bigbag; dat gelet op de vrij beperkte hoeveelheid die hiervoor wordt aangevraagd (100 ton) en de beschikbare ruimte in de hal, deze opslag ook binnen zou kunnen gebeuren; dat op deze manier het risico op verontreiniging via hemelwater verminderd wordt en er ook geen visuele hinder is; dat dit als bijzondere voorwaarde wordt opgelegd;

Overwegende dat de installatie zich volledig binnenin een overdekte ruimte zal bevinden die volledig voorzien is van een vloeistofdichte betonvloer; dat de cementsilo buiten opgesteld staat achteraan het gebouw (langs de kant van de Schelde en grenzend aan het naastgelegen bedrijf Cytec); dat voor de opslag of overslag van de containers achteraan het gebouw (buiten) een bijkomende vloeistofdichte verharding voorzien (1000 m²) wordt; dat de cementsilo ook op deze vloeistofdichte verharding zal komen te staan; dat deze aspecten als bijzondere voorwaarde worden opgelegd;

Overwegende dat in het MER gesteld wordt dat de geplande exploitatie voldoet aan de Beste Beschikbare Technieken (BBT) voor asfaltverwerking;

Overwegende dat de exploitant in zijn aanvraag expliciet stelt dat de 'Code van goede praktijk voor het op de Vlaamse sorteercentra aanvaarden, manipuleren, registreren en afvoeren van asbestcementafval of andere asbesthoudende bouwmaterialen waarin asbest in gebonden vorm aanwezig' (Omzendbrief LNE/2008/1 van 27 augustus 2008) gerespecteerd wordt;

Overwegende dat in het MER gesteld wordt dat op basis van een aantal meetcampagnes in Vlaanderen een achtergrondconcentratie van ongeveer 50 à 100 asbestvezels/m³ werd vastgesteld; dat in de geplande situatie geleide emissies ontstaan vanuit de extractoren van de onderdrukzone; dat een worst-case inschatting gemaakt werd van de te verwachten emissies en dat uit de berekeningen blijkt dat de totale jaarlijkse emissie aan asbestvezels 0,00000111 ton/jaar of 1,11 g/jaar zou bedragen; dat dit ruim beneden de lucht-drempelwaarde van het milieujaarverslag, zijnde 0,001 ton/jaar, is; dat bijgevolg de emissies volgens het MER uit de onderdrukzone als niet relevant beschouwd worden; dat de emissiegrenswaarde uit de bijlagen van titel II van het VLAREM voor geleide emissies van asbest bij een afgasstroom van 5.000 m³/u of meer 0,1 mg/Nm³ bedraagt (afzuigdebiet voor werkzone van 1.145 m³ bedraagt hier 6.870 m³/uur); dat dit overeenkomt met 2 vezels/ml of

2.000.000 vezels/m³; dat aangenomen wordt dat de emissie na de eerste HEPA-filter net aan de VLAREM II-emissiegrenswaarde zal voldoen (worst-case), en dat de resterende emissie (max. 0,1 mg/Nm³) nogmaals met 99,97% gereduceerd zal worden door de tweede voorziene HEPA-filter;

Overwegende dat de milieukwaliteitsnorm voor asbest volgens VLAREM in de omgevingslucht 1.000 vezels/m³ als gemiddelde jaarlijkse concentratie bedraagt, en als richtwaarde een norm van 500 vezels/m³ vooropgesteld wordt (jaargemiddeld); dat uit de berekeningen blijkt dat de jaarlijkse immissiebijdrage maximaal ongeveer 1,5 asbestvezels/m³ zal zijn ter hoogte van de woningen aan de Steenweg naar Wetteren; dat dit een bijdrage ten opzichte van de actuele luchtkwaliteit van 1,47 tot 2,93% vertegenwoordigt; dat volgens het richtlijnenboek Lucht dergelijke bijdrage als 'beperkt' beschouwd wordt (bijdrage tussen 1% en 3% van de richtwaarde); dat ter hoogte van de andere receptor-meetpunten (dichtste woningen in respectievelijk Schoonaarde, Berlare en Wichelen) de bijdrage als 'verwaarloosbaar te beschouwen is' volgens het richtlijnenboek Lucht;

Overwegende dat volgens het MER het risico op de ontwikkeling van kanker respectievelijk 1 op 40.000 en 1 op 80.000 zou bedragen bij een actuele omgevingsconcentratie van respectievelijk 100 en 50 vezels/m³ (cf. EPA respectievelijk de WHO); dat bij levenslange blootstelling op de meest dichtbij zijnde locatie (zijnde de woning op de Steenweg naar Wetteren) een bijkomend risico van 1 op 2.500.000 werd berekend (volgens EPA benadering, zijnde de meest strenge); dat dit risico als aanvaardbaar beschouwd wordt gezien de kans kleiner is dan 1/1.000.000; dat deze berekening ook een worst case berekening is; dat volgens het MER door de aanwezigheid van een asbestverwerkend bedrijf er wel psychische hinder kan zijn en een verminderde belevingswaarde van het leef- en woonklimaat, door de negatieve connotatie die aan asbest verbonden is wegens het verband met kanker; dat een aangehouden open communicatie met de buurt hiervoor aangewezen is en communicatie als bijzondere voorwaarde wordt opgelegd, alsook een klachtenmeldpunt; dat de exploitant ondertussen reeds een bedrijfswebsite heeft waarop nieuwsbrieven zullen geplaatst worden; dat dienaangaande in het MER voorgesteld wordt om gedurende het eerste jaar van exploitatie op maandelijkse basis immissiemetingen uit te voeren op asbest tijdens de verwerkingsactiviteiten, op het terrein en in de onmiddellijke omgeving van de inrichting, en dat indien uit de evaluatie blijkt dat de bijdrage beperkt is, er nadien een frequentie van 4 maal per jaar kan aangehouden worden; dat dit als bijzondere voorwaarde wordt opgelegd (met overmaking van de resultaten aan de afdeling Milieu-inspectie); dat het ook aangewezen is om een nulmeting uit te voeren, namelijk voor de start van de activiteiten; dat uiteraard de meldingsplicht aan de toezichthoudende overheid blijft bestaan bij elk incident waarbij zuiveringsinstallaties of filters zouden uitvallen;

Overwegende dat het MER volgende milderende maatregelen aanbeveelt (niettegenstaande er geen significante effecten verwacht worden), die als bijzondere voorwaarden worden opgelegd;

- dagelijkse controle van de absoluutfilters en van de afzuiginstallaties van de werkzone door middel van overdrukmetingen;

- maandelijkse controle van de efficiëntie van de absoluutfilters en de afzuiginstallaties aan de hand van luchtmissiemetingen aan de uitgang van de afzuiging;

- dagelijkse controle van de sluiting van de zeecontainers in afwachting van de verwerking van de afvalstoffen;

- emissiemetingen van de nieuwe stookinstallatie (800 kW) binnen de 3 maanden door een erkend labo in de discipline lucht, en nadien minimaal om de 5 jaar conform artikel 5.43.2,3.3 van titel II van het VLAREM;

Overwegende dat volgende emissie-preventiemaatregelen genomen moeten worden en als bijzondere voorwaarden worden opgelegd:

- de werkzone is met een dubbele luchtlaag afgesloten en wordt 24u/24u in blijvende onderdruk gehouden tussen -10 en -40 Pa met behulp van een centrale afzuiginrichting die voorzien is van 2 absoluutfilters;

- het voorziene filtersysteem bestaat uit een voorfilter, tussenfilter en een dubbele HEPA-filter (in serie) op elke extractor; deze HEPA-filter heeft een effectiviteit van minimaal 99,97% voor deeltjes van 0.3 µm;

- de HEPA-filters worden om de 4 maanden vervangen;

- de menger is van het type 'dwangmenger' (type menginstallatie met minimale stofemissie); het stof wordt opgevangen in mouwenfilters; de inhoud van de mouwenfilters wordt terug in het proces ingebracht;

- er is voorzien in een totale luchtverversing van 6 maal per uur (wettelijk gezien is dit minimaal 4 maal per uur);

Overwegende dat er ook niet-geleide emissies kunnen optreden bij de aanvoer en opslag van de onverwerkte afvalstoffen, bij het verladen en doseren van cement en van transportbewegingen over het bedrijfsterrein; dat de aangevoerde containers tot tegen de verwerkingshal worden gereden en vervolgens geopend in de containerlosplaats; dat in deze losplaats de openingen rondom de container afgesloten zijn met een flexibele dichting; dat pas daarna de schuifdeur naar de verwerkingszone geopend wordt, en de container geopend wordt, en de dubbele plastic zakken of bigbags manueel uitgeladen worden;

Overwegende dat alle aanvoer gebeurt via verharde wegen en de opslag zal plaatsvinden op een vloeiendvaste verharding; dat het aangevoerde asbestafval steeds dubbel verpakt moet worden; dat om cementstof te vermijden, volgende maatregelen voorzien worden en worden opgelegd als bijzondere voorwaarden:

- de cementsilo is voorzien van zelfreinigende stoffilters, een onderdruk- en overdrukbeveiliging en een overvulbeveiliging met automatisch afsluitsysteem van de vulleiding;

- instructies aan de cementleveranciers om drukstoten te vermijden bij de lediging van de bulkwagens;

- transport van het cement naar de dwangmengelaar via overdekte transportschroeven;

Overwegende dat in geval van uitvallen van de onderdruk (elektriciteitspanne, ventilatorpanne, ...) er een automatisch kleppensysteem is dat de onderdrukzone volledig afsluit van de omgeving; dat een reserve-unit dienst doet als back-up bij wisseling van de filters van de andere unit;

Overwegende dat volgende bijkomende voorzieningen getroffen worden om de verspreiding van asbestvezels tegen te gaan in geval van calamiteiten:

- in de onderdrukzone zal een sproei-installatie voorzien worden die de asbestvezels kan neerslaan;

- buiten op het terrein zal een (mobiel) industrieel mistkanon voorzien worden; deze vernevelingsmachine produceert een mistgordijn van microdruppels en kan binnen een oppervlakte van 1.500 m² asbestvezels neerslaan;

Overwegende dat er een metalen opstand in de werkzone wordt voorzien met een hoogte van 15 cm en een oppervlakte van 195 m², zodat er op deze wijze bij calamiteit een bluswateropvang van ongeveer 29.000 l voorhanden is; dat moet gesteld worden dat asbest gebruikt wordt als brandwerend materiaal; dat in het kader van deze milieuvergunningsaanvraag de plaatselijke brandweer op 23 juli 2011 een gunstig advies uitbracht mits voldaan wordt aan een aantal voorwaarden; dat het aangewezen is om deze voorwaarden op te leggen als bijzondere voorwaarden;

Overwegende dat de installatie zich binnen het gebouw bevindt (behalve de cementsilo en de wachtende zeecontainers achteraan het bedrijf) en de aangevoerde containers binnen het gebouw gelost worden; dat ook de laadactiviteiten binnen gebeuren; dat bijgevolg de mogelijke geluidshinder afkomstig van laad- en losactiviteiten beperkt is; dat er alleen overdag activiteiten zijn (alleen aanvoer mogelijk van 7u tot 18u - werkuren van 7u tot 19u); dat de Steenweg naar Wetteren een druk bereden hoofdweg is die voor een aanzienlijk geluidsniveau zorgt; dat het aantal transporten voor het bedrijf (aan- en afvoer) beperkt is tot 25 zeecontainers per week; dat een vijftal transporten door particulieren en aannemers per week verwacht worden, zodat ook het transportgeluid beperkt blijft;

Overwegende dat de inrichting volgende geluidsbronnen omvat; breker (binnen in onderdrukzone), balenpers (binnen in onderdrukzone), cementmixer (binnen in onderdrukzone) en ventilatoren HEPA-filters (gelokaliseerd aan de achterzijde, tegen de buitenwand van de loads); dat er in het MER één overschrijding van de norm voor het specifiek geluid voor de dagperiode van ongeveer 2 dB(A) gesimuleerd wordt ter hoogte van de Schelde (grens Vogelrichtlijngebied); dat deze overschrijding veroorzaakt wordt door de extractoren; dat volgende milderende maatregelen worden voorgesteld:

- ofwel: beperkte afscherming van de extractoren door een muur van snelbouwsteen of schors;

- ofwel: volledige akoestische afscherming van de extractoren ten opzichte van de buitenomgeving;

- ofwel: door de extractoren aan maximaal 50% van hun maximaal vermogen te laten werken (afzonderlijk bronvermogen per extractor 101 dB(A)), zodat het specifiek geluid van de 4 extractoren dan ongeveer 14 dB(A) tot 16 dB(A) lager zal zijn, dan 2 extractoren op 100% werking;

dat de exploitant opteert voor de laatste maatregel, die als bijzondere voorwaarde wordt opgelegd; dat een noodgroep wordt voorzien in geval van stroompanne;

Overwegende dat wanneer geen activiteiten plaatsvinden in de onderdrukzone, het debiet van de extractoren nog eens met 50% wordt teruggeschroefd; dat dit gebeurt gedurende 5 werkdagen per week aan 16 uur/dag en gedurende de weekends (2 dagen per week aan 24 uur/dag); dat

bijgevolg de mogelijke geluidshinder tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt;

Overwegende dat er geen bedrijfsafvalwater geloosd wordt; dat het water afkomstig van de douches (van personeelssas en van onderdrukzone), reinigingswater van de installaties en hemelwater (ca. 500 m³/j) worden aangewend voor de aanmaak van het beton dat gebruikt wordt voor de immobilisatie van het asbest; dat het aanwezige personeel gebruik maakt van het sanitair aanwezig in de burelen van het naastgelegen bedrijf (zusterbedrijf Libreco - onderneming voor de afbraak en verwijdering van asbest); dat inzake opvang en hergebruik van hemelwater er in het aanvraagdossier alleen sprake is van een opvangbak van 10 m³ die binnen de hal geplaatst is; dat het overtollige hemelwater van dak en verhardingen (ca. 1.500 m³/j) zal afgevoerd worden via een bestaande gracht achteraan richting de Schelde (niet-verontreinigd hemelwater - toename van ca. 200 m³/j ten opzichte van huidige situatie);

Overwegende dat volgens de overstromingskaarten de inrichting niet gelegen is in een recent overstroomd gebied of in een risicozone voor overstromingen of mogelijk overstromingsgevoelig gebied; dat het uiterste noordelijke deel van het terrein wel is gelegen in een van nature overstroombaar gebied (vanuit de Schelde); dat het gebied volgens de kaartgegevens de voorbije jaren niet overstroomd is; dat er geen wijzigingen aangebracht worden aan gebouwen en slechts een beperkte verharding wordt toegevoegd van 1.000 m², waardoor de effecten van de inrichting op het overstromingsrisico voor de omgeving niet zullen wijzigen;

Overwegende dat in het MER de effecten op het watersysteem uitvoerig geanalyseerd en geëvalueerd worden; dat bijgevolg kan worden gesteld dat de vergunningsaanvraag onderworpen is aan de watertoets (doelstellingen van het integraal waterbeleid); dat overeenkomstig artikel 8, §4, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid de analyse en evaluatie van het al dan niet optreden van een schadelijk effect en de op te leggen voorwaarden om dat effect te vermijden, te beperken, te herstellen of te compenseren is geschied in de milieueffectrapportage;

Overwegende dat het bedrijf paalt aan het habitatrictlijngebied 'Schelde- en Durmeëstuarium van de Nederlandse grens tot Gent'; dat aan de overzijde van de Schelde, op circa 150 m van het bedrijf, het VEN-gebied 'de Vallei van de Boven Zeeschelde van Kalkense meersen tot Sint-Onolfspolder' gelegen is; dat achter het bedrijf de Schelde Is gelegen die op die locatie afgebakend is als vogelrichtlijngebied 'Durme en de middenloop van de Schelde';

Overwegende dat in het MER de effecten van het bedrijf op de verschillende habitats zijn onderzocht; dat wordt geoordeeld dat de verschillende habitattypes door het project niet worden aangetast; dat in het MER wordt gesteld dat op basis van de verwachte immissies ten gevolge van de emissies afkomstig van asbestverwerkende activiteiten, zoals in voorgaande overwegingen besproken, geen negatieve effecten worden verwacht op fauna en flora; dat op basis van de geluidssimulaties een maximaal geluidsniveau van 36,8 dB(A) wordt verwacht ter hoogte van deze natuurwaarden; dat een piekniveau van 43 dB(A) wordt verwacht; dat op basis van literatuurgegevens kan aangenomen worden dat de drempelwaarde voor geluidsverstoring van gevoelige vogelsoorten rond de 45 dB(A) schommelt; dat uit de berekeningen

blijkt dat het verwachte geluidsniveau steeds lager zal liggen dan deze drempelwaarde zodat er geen significante rustverstoring van de avifauna verwacht wordt;

Overwegende dat het subadvies van de afdeling Natuur en Bos in eerste aanleg gunstig is; dat bijgevolg kan gesteld worden dat de impact van het bedrijf op de natuurwaarden in de buurt tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt;

Overwegende dat de exploitant stelt dat er in Vlaanderen nog veel asbesthoudend afval aanwezig is; dat er een grote maatschappelijke weerstand is tegen alles wat het verwerken (opslaan, storten, immobiliseren,...) van asbesthoudend afval omvat, gelet op het gezondheidsrisico dat men hierbij veronderstelt; dat deze beeldvorming deels te wijten is aan de soms onverantwoorde wijze waarop sommige ondernemingen en particulieren in het verleden met asbest omgingen; dat het gezondheidsrisico bij asbestverwerking afhangt van de aard van de installatie en de wijze van uitbaten;

Overwegende dat er een nood is aan een afzetkanaal voor kleine hoeveelheden afval met vrij of weinig gebonden asbest; dat burgers en ondernemingen dit afval niet mogen afgeven op veel containerparken; dat er, gelet op de vaak kleine partijen, weinig beroep wordt gedaan op erkende inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars; dat wanneer asbest door particulieren naar een containerpark wordt gebracht, er meer manipulaties zijn dan wanneer asbest rechtstreeks naar de verwerker kan gebracht worden; dat er momenteel maar één decentraal gelegen verwerkingsinstallatie voor vrij asbestafval (niet-hechtgebonden asbest of NHA) bestaat in Vlaanderen, zijnde in Mol; dat een bijkomende installatie in West- of Oost-Vlaanderen zorgt voor een geografische spreiding van dergelijke verwerkingsinstallaties en de continuïteit garandeert van de verwerking van dergelijk afval in geval van een calamiteit in de enige nu vergunde installatie; dat een betere geografische spreiding van vergunde verwerkingsinrichtingen de legale verwerking van (kleinere) partijen afvalstoffen met vrij asbest ten goede komt;

Overwegende dat de aangevraagde installatie op een relatief korte afstand gelegen is van de stortplaats OVMB, waar het verwerkt afval naartoe zou gaan;

Overwegende dat de exploitant een afwijking vraagt van de verplichting tot het plaatsen van een 5 m breed groenscherm (artikel 5.2.1.5, §5, van titel II van het VLAREM) wegens plaatsgebrek en daar er geen risico is op extra visuele hinder;

Overwegende dat de inplanting momenteel als volgt is:

- ten oosten grenst de onderneming aan de onderneming Cytex (industriegebied);

- ten zuiden is er een volledig met beton verharde oprit en ingebouwde weegbrug, grenzend aan de Steenweg op Wetteren met aan de overkant woonhuizen;

- ten westen tussen de loods en de perceelgrens is er alleen een berijdbare weg met gemeenschappelijk gebruik van de achterliggende zone; dat de inrichting aan deze zijde paalt aan het bedrijf;

- ten noorden grenst de onderneming aan de Schelde met aan de overzijde een agrarisch gebied met ecologisch belang, en hier is er een natuurlijk groenscherm op een braakliggend terreingedeelte;

Overwegende dat volgens het gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan ‘Schoonaardemeersch’ achteraan het terrein (noordelijke zijde) van de inrichting een strook aangeduid is met artikel 3 ‘zone voor groene buffer’ en met artikel 4 ‘zone voor natuur’;

Overwegende dat de cementsilo 9 m hoog is en de opslag van zeecontainers buiten gebeurt; dat de hoogte van de cementsilo overeenstemt met de hoogte van de loods, zodat geen bijkomende visuele hinder verwacht wordt vanuit de zuidelijke richting (door afscherming door het gebouw); dat aan de oostelijke en westelijke zijde de opslag van containers en cementsilo wel zichtbaar zullen zijn; dat een afwijking kan worden toegestaan van artikel 5.2.1.5, §5, van titel II van het VLAREM aangaande het groenscherm van 5 m, behalve voor wat betreft de noordelijke zijde, en voor de oostelijke en westelijke zijde een groenscherm moet voorzien worden van minimaal 1 m breedte beginnend achter de bestaande loods;

Overwegende dat de inrichting volgens het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) ‘Schoonaardemeersch’ is gelegen in een zone voor lokaal bedrijventerrein; dat deze zone bestemd is voor bedrijven met een lokaal karakter; dat met lokale bedrijven, bedrijven bedoeld worden die wat de schaal betreft aansluiten bij de omgeving en beperkt zijn in omvang met een maximale bedrijfsoppervlakte van 5.000 m²; dat de toegelaten bedrijfsactiviteiten de beschermde habitats en de soorten die voorkomen in het aangrenzend habitatrictlijngebied, niet negatief mogen beïnvloeden;

Overwegende dat het asbest zal verwerkt worden in een beperkt deel van bestaande loodsen dat wordt gehuurd (circa 636 m²); dat wat de schaal betreft kan worden geoordeeld dat deze loodsen aansluiten bij de onmiddellijke omgeving; dat uit bovenstaande overwegingen blijkt dat er geen schadelijke effecten verwacht worden ter hoogte van het habitatrictlijngebied; dat bijgevolg kan worden gesteld dat het aangevraagde project in overeenstemming is met de voorschriften van het gemeentelijk RUP;

Overwegende dat het bedrijf gevestigd zal worden binnen in bestaande gebouwen zodat de ruimtelijke draagkracht niet wordt overschreden; dat het aantal transporten beperkt is tot een 25-tal vrachtwagens en 5-tal personenwagens per week; dat in bovenstaande overwegingen wordt gesteld dat voor wat de verschillende milieuaspecten betreft, de hinder tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt;

Overwegende dat de aangevraagde inrichting verenigbaar is met de stedenbouwkundige voorschriften en de goede ruimtelijke ordening;

Overwegende dat de hinder en de effecten op mens en milieu en de risico’s voor de externe veiligheid, veroorzaakt door de aangevraagde inrichting, mits naleving van de milieuvergunningsvoorwaarden tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt [...]”.

IV. Tussenkomst

4. Met een op 26 februari 2016 ter post aangetekend verzoekschrift vraagt de NV Asbeco om in het geding te mogen tussenkomen.

Er is grond om dat verzoek in te willigen.

V. Voorwaarden van de vordering tot schorsing

5. Op grond van artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat prima facie de vernietiging van de aangevochten akte of het reglement kan verantwoorden en dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring.

Spoedeisendheid

Standpunten van de partijen

6. Verzoeker voert ten eerste aan dat de exploitatie van de inrichting voor hem “zeer ernstige en onherroepelijke gezondheidsrisico’s” met zich meebrengt:

“Tweede verzoekende partij woont op enkele tientallen meters van het bedrijf [...].

De gezondheidsrisico’s worden uiteengezet in het advies van het Agentschap Zorg en Gezondheid (afdeling Toezicht Volksgezondheid) dd. 02.09.2011 [...]:

‘Asbest is een bewezen menselijk carcinogeen (Groep I van LARC). Er kan voor asbest geen veilig niveau worden voorgesteld omdat er geen drempel bestaat waaronder blootstelling aan asbest effectief veilig is. Concentraties van asbestvezels in huis en in open lucht kunnen variëren van enkele honderden tot verscheidene duizenden vezels per m³.

Op basis van zowel experimentele als epidemiologische studies, is het duidelijk dat inhalatie van asbest de oorzaak is van asbestose en ook longkanker

en mesotheliom kan veroorzaken. Het bewijs dat orale opname van asbest gastro-intestinale of andere kanker zou veroorzaken is ontoereikend.'

Er kan dus niet ontkend worden dat blootstelling aan asbestvezels kan leiden tot asbestose, longkanker of mesotheliom (kanker van long- of buikvlies), hetgeen beschouwd moet worden als een onherroepelijk schadelijk gevolg.

Gelet op de vergunde activiteiten is de kans op blootstelling aan asbestvezels voor de omwonenden bijzonder groot. De vergunde exploitatie omvat de aanlevering van zowel hechtgebonden als niet-hechtgebonden asbestafval door enerzijds erkende aannemers/transporteurs en anderzijds door particulieren en niet-erkende aannemers, alsook de opslag van dit afval. De vergunde exploitatie voorziet bovendien in de verwerking van dit asbestafval waarbij het asbest dus intensief gemanipuleerd wordt.

De conclusies uit het project-MER (m.n. dat er geen aanzienlijke gezondheidseffecten zouden zijn), doen hieraan geen afbreuk.

Verzoekende partijen verwijzen integraal naar het eerste onderdeel van het eerste middel waarin omstandig wordt aangetoond dat het project-MER essentiële lacunes omvat en de gezondheidseffecten (o.a. inzake verspreiding van asbestvezels) volstrekt foutief in beeld brengt.

Daarbij werd o.a. aangetoond dat:

- in het project-MER geen rekening gehouden werd met de impact van het aanleveren van asbestafval door particulieren en niet-erkende aannemers, hetgeen nochtans een uitdrukkelijke doelstelling vormt van de exploitatie. Bij het inschatten van de emissies van asbest in de lucht [...] werd bijgevolg enkel rekening gehouden met de aanlevering van asbest door erkende transporteurs via zeecontainers. Dit heeft de afdeling Toezicht Volksgezondheid van het Agentschap Zorg en Gezondheid ertoe gebracht om te adviseren om deze aanlevering door particulieren en niet-erkende aannemers volledig te verbieden [...]. Dit advies werd door de Minister volkomen genegeerd in het bestreden besluit.

- de opstellers van het project-MER er zelfs foutief van uitgaan dat niet-hechtgebonden asbest enkel aanvaard zal worden indien het aangeleverd wordt door erkende transporteurs [...]. Dit werd uitdrukkelijk tegengesproken door de exploitant zelf tijdens de procedures en door de Minister in het bestreden besluit.

- de opstellers van het MER geen rekening gehouden hebben met de milieu-effecten van het reeds bestaande bedrijf Libreco waarmee Asbeco een milieutechnische eenheid vormt. Nochtans veroorzaakt ook Libreco verspreiding van asbestvezels, minstens doordat de materialen en containers waarmee asbest verwijderd en vervoerd worden, onderhouden en opgeslagen worden op het terrein.

- de opstellers van het MER geen rekening gehouden hebben met de impact op de omgeving bij eventuele calamiteiten (brand, overstroming, ongelukken en niet-geleide emissies bij laden en lossen, transportbewegingen in open lucht, enz.). Hoewel bv. het voorkomen van niet-geleide emissies in open lucht uitdrukkelijk wordt toegegeven door de Minister (zie bestreden besluit p 11) wordt met deze emissies geen rekening gehouden bij de inschatting van de verspreiding van asbestvezels in de lucht (noch in het project-MER, noch in het

bestreden besluit). Dit gebrek werd in verschillende (onafhankelijk van elkaar verleende) adviezen tijdens de procedure benadrukt [...].

Vooraf de aanlevering van niet-hechtgebonden asbest door particulieren en niet-erkende aannemers is zeer problematisch. Het risico op verspreiding van asbestvezels is hier bijzonder groot aangezien het gaat om niet-hechtgebonden asbestafval waarvan de asbestvezels dus per definitie zelfs zonder enige manipulatie kunnen en zullen vrijkomen bij transport en bij het laden en lossen. Particulieren en niet-erkende aannemers beschikken niet over gesloten zeecontainers om dit afval te vervoeren en beschikken evenmin over de vereiste knowhow om dit afval op correcte wijze te vervoeren en aan te leveren. De aanvrager heeft dit aspect van de exploitatie bewust verzwegen in de aanvraag. Enkel t.o.v. OVAM werd dit aspect (telefonisch) toegegeven [...], waarna ook de Minister dit aspect heeft opgenomen in de bestreden vergunning.

De bestreden milieuvergunning bevat echter geen enkele voorwaarde waarin bepaald wordt hoe dit niet-hechtgebonden asbestafval afkomstig van particulieren en niet-erkende aannemers moet aangeleverd worden of moet gelost en opgeslagen worden. Bijgevolg omvat de milieuvergunning geen enkele maatregel die gericht is op het tegengaan van de verspreiding van asbestvezels bij het aanleveren, lossen en opslaan van niet-hechtgebonden asbest door particulieren en niet-erkende aannemers.

De kans op blootstelling aan aanzienlijke concentraties asbestvezels is dus wel degelijk reëel voor omwonenden en wordt noch ontkracht in het project-MER, noch in het bestreden besluit”.

Verzoeker voert eveneens aan dat de exploitatie “ernstige psychische hinder” veroorzaakt:

“Deze psychische hinder wordt erkend in het project-MER als een significant negatief effect:

‘8.4.4.2.4 Psychische hinder

[...]

Hoewel uit het bijgaande MER blijkt dat er voldoende veiligheidsvoorzieningen getroffen worden, blijft een negatieve perceptie van de geplande situatie ten opzichte van de huidige toestand bestaan. Dit vormt een significant negatief effect voor de mens in de omgeving van Asbeco.’ [...] [...]

Aan deze hinder wordt niet op zinnige wijze tegemoet gekomen in het bestreden milieuvergunningsbesluit.

De enige bijzondere voorwaarde die wordt opgelegd m.b.t. psychische hinder luidt als volgt:

‘Er is een open communicatiebeleid naar de omgeving en een klachtenmeldpunt. De gegrondheid van de klachten wordt onderzocht en een klachtenregister met daaraan verbonden genomen maatregelen wordt bijgehouden.’

Door wie de klachten onderzocht moeten worden, wordt niet bepaald. Enige garantie op onafhankelijke opvolging van de klacht wordt niet gegeven. Dergelijke maatregel is volstrekt waardeloos in functie van het tegengaan van

psychische hinder. De daarnaast opgelegde voorwaarde dat een ‘open communicatiebeleid’ moet gevoerd worden is dusdanig vaag dat ook deze voorwaarde volstrekt nutteloos is en niet kan worden afgedwongen.

De exploitant dient maandelijks immissiemetingen van asbest uit te voeren, maar moet deze niet eens communiceren aan de buurtbewoners... Doordat er geen enkele inhoudelijke voorwaarde wordt opgelegd aan het vereiste communicatiebeleid, biedt de opgelegde voorwaarde niet de minste garantie aangaande het vermijden van psychische hinder. De in het project-MER voorgestelde milderende maatregelen werden grotendeels genegeerd [...].

Deze hinder wordt in casu versterkt door de wetenschap dat de exploitant bestuurd wordt door (en in handen is van) dezelfde personen achter het reeds aanwezige zusterbedrijf Libreco [...]. Dit bedrijf heeft op het terrein al talloze overtredingen begaan, waarbij de gezondheid van de omwonenden of het vermijden van hinder steeds ondergeschikt blijken aan het winstbejag van de exploitant. In 2009 bleek het bedrijf asbest opgeslagen te hebben op het terrein zonder de vereiste vergunningen [...]. De groenschermen die respectievelijk 4 en 6 jaar geleden werden opgelegd bij regularisatievergunningen voor de verhardingen waarop de huidige opslag zal plaatsvinden, werden tot op heden niet uitgevoerd [...]. Ook de brand die in 2011 woedde in het gebouw van Libreco [...] draagt bij aan het gerechtvaardigde vermoeden dat de exploitatie niet op zorgvuldige wijze zal plaats vinden”.

7. De verwerende partij stelt daartegenover het volgende:

“Verzoekende partij maakt het zich al bij al toch wel gemakkelijk. Met één pennentrek veegt zij immers het MER en de bijzondere exploitatievoorwaarden van tafel. Dergelijk motief kan niet aanvaard worden zonder ernstige en concrete onderbouwing. Men zou dit risico anders voor alle asbestverwerkingscentrales kunnen inroepen zodat het niet meer mogelijk zou zijn om nog langer asbest te verwerken. Verzoekende partij blijft uitermate vaag.

Op vandaag zijn er tussen de 50 en de 100 asbestvezels/m³ in Vlaanderen, zo stelt de bestreden beslissing. Luidens het MER is ingevolge deze aanwezigheid het huidige risico op ontwikkeling van kanker 1 op 40.000 tot 1 op 80.000. Bij levenslange blootstelling op de meest dichtbijge locatie wordt een bijkomend risico van 1 op 2.500.000 berekend. Dit is verwaarloosbaar.

Verzoekende partij kan deze cijfers niet weerleggen en haar beweringen zijn niet juist.

- In tegenstelling tot wat de verzoekende partij beweert wordt er in de bestreden beslissing wel gesproken over de aanlevering van niet-hechtgebonden asbest door particulieren of niet-erkende aannemers, maar is het hoegenaamd niet zoals de verzoekende partij het voorstelt dat ASBECO als een soort containerpark zal functioneren. De kostprijs voor de verwerking van kleine hoeveelheden en de acceptatievoorwaarden zullen particulieren zeer vlug afschrikken. Dergelijke levering zal in de praktijk slechts na afspraak kunnen gebeuren, en er valt niet te verwachten dat dit vaak zal voorvallen.

- De activiteiten van het bedrijf LIBRECO zullen, in tegenstelling tot wat de verzoekende partij beweert, geen cumulatieve effecten teweeg brengen met die van ASBECO.

- Dat er geen rekening gehouden zou worden met eventuele calamiteiten is een vlugge bewering. Het proces is er op gericht die te vermijden, onder meer door alles in de loods te laten gebeuren. Verzoekende partij wijst op mogelijkheden van brand of overstroming, maar het komt niet aan de minister toe om dergelijke hoogst uitzonderlijke situaties in de milieuvergunning te regelen, dit valt onder de bevoegdheid van de brandweer, de burgemeester en eventueel de gouverneur.

[...]

In navolging van de besluiten van het MER neemt ook de beslissing van de minister een passage op omtrent de mogelijkheid van psychische hinder, omwille van de nabijheid van een asbestverwerkend bedrijf.

Daaraan wordt geredieerd middels een open communicatiebeleid met de buurt, alsook een klachtenmeldpunt, hetgeen als bijzondere voorwaarde wordt opgelegd. De minister stelt vast dat de exploitant ondertussen reeds een bedrijfswebsite heeft waarop nieuwsbrieven zullen geplaatst worden. Als bijzondere voorwaarde wordt voorts opgelegd dat de gegrondheid van de klachten wordt onderzocht en dat er een klachtenregister met daaraan verbonden genomen maatregelen wordt bijgehouden.

Voorts zullen er gedurende het eerste jaar van de exploitatie op maandelijkse basis immissiemetingen worden uitgevoerd op asbest tijdens de verwerkingsactiviteiten op het terrein en in de onmiddellijke omgeving van de bvba Asbeco. De resultaten van de metingen zullen ter evaluatie overgemaakt worden aan de afdeling Milieu-inspectie en ter kennisgeving aan de deputatie en de stad Dendermonde.

Verzoekende partij heeft daar wel kritiek op maar overtuigt ook hier niet dat zij van de ene dag op de andere van deze exploitatie een dergelijke last zou hebben dat dit een psychische hinder met zich mee zou brengen.

Verzoekende partij wijst voortdurend op het gebrekkig naleven van de wetgeving/vergunning door zusterbedrijf LIBRECO en zegt dat dezelfde personen de vennootschap ASBECO besturen. Dit wijst er dus veeleer op dat verzoekende partij vreest dat de vergunningsvoorwaarden niet nageleefd zullen worden, en verzoekende partij zegt dit ook expliciet zelf. Maar dit valt buiten het bestek van huidige procedure. En dit heeft niets te zien met enige psychische hinder ingevolge de uitbating, maar alles met vrees voor overtredingen, wat een kwestie van handhaving is, niet van vergunning.

Verzoekende partij maken het niet geloofwaardig dat zij ingevolge de uitbating psychische hinder zullen ondervinden. Zij definiëren niet waar die wel zou in bestaan behalve vrees voor overtredingen.

[...]

Het gaat niet op enkele overwegingen uit het MER over te nemen om daaruit een spoedeisende toestand in abstracto af te leiden. De verzoekende partij dient voldoende precieze en verifieerbare gegevens voor te leggen die een persoonlijk nadeel waarschijnlijk maken.

Daarenboven, omtrent de spoedeisendheid, is het ook zo dat de doorlooptijd van een annulatieprocedure bij de Raad van State op vandaag zeer

redelijk is, en dat de beweerde nadelen dadelijk zouden ophouden ingeval de beslissing eventueel vernietigd zou worden. Hoewel het criterium van de moeilijke herstelbaarheid strikt genomen niet meer wordt toegepast mag er in het kader van de spoedeisendheid toch worden gewezen op het feit dat de annulatieprocedure voor verzoekende partij even goed soelaas kan bieden als het kort geding”.

8. De tussenkomende argumenteert van haar kant:

“Wat de blootstelling aan asbestvezels betreft, stellen verzoekers de zaak veel erger voor dan ze is.

Het MER en alle navolgende adviezen zijn daaromtrent zeer duidelijk. Er is geen hinder, dus ook geen ‘uitstoot’ van asbestvezels.

Verzoekster wil nogmaals benadrukken dat de asbestsector - terecht - één van de meest gereguleerde sectoren is waar veiligheid en preventie hoog in het vaandel wordt gedragen.

Verzoekster dient zich aan alle regels te houden om verspreiding van asbestvezels te voorkomen.

Het gaat dan ook niet op om zomaar alle gegevens naast zich neer te leggen en gratis te gaan beweren dat er een ernstige blootstelling aan asbestvezels mag worden verwacht.

Dit is manifest onjuist.

Het aspect van de psychische hinder wordt behandeld in het MER. Er worden een aantal milderende maatregelen voorzien.

Ook de minister neemt dienaangaande een aantal bijzondere voorwaarden op in haar besluit.

Uiteraard zal verzoekster deze voorwaarden naleven.

Verzoekers lijken nu reeds te speculeren over mogelijke overtredingen.

Dit valt buiten het bestek van huidige procedure en kan zeker geen grond van spoedeisendheid vormen.

Verzoekster heeft in geen geval schrik van grondige controle na opstart.

Bovendien blijven verzoekers heel vaag over wat nu precies moet worden verstaan onder ‘psychische hinder’.

Er worden een aantal abstracte gegevens uit het MER op een rijtje gezet zonder hierbij te verwijzen naar concrete en controleerbare feiten naar voor te brengen die in hoofde van verzoekers een effectief en persoonlijk nadeel waarschijnlijk maken.

Tenslotte wenst verzoekster te benadrukken dat zij reeds op 11 februari 2016 (in tempore non suspecto, dus voor ontvangst van enige kennisgeving van beroep bij de Raad van State) een voorontwerp van afvalstoffenwerkplan heeft overgemaakt aan de dienst LNE.

Hierin wordt tegemoet gekomen aan een heel aantal opgelegde bijzondere voorwaarden”.

Beoordeling

9. Een zaak is spoedeisend, en dus vatbaar voor beoordeling in kort geding, zodra de vrees voor schade van enig belang, of zelfs voor ernstige nadelen, een onmiddellijke beslissing wenselijk maakt. Bijgevolg mag het kort geding worden gehanteerd wanneer het geschil niet met de gewone procedure binnen de gewenste tijdsperiode opgelost kan worden. De feiten die tot staving van de urgentie worden ingeroepen moeten voldoende ernstig zijn om aan te tonen dat de zaak zo spoedeisend is dat zij niet met een gewone annulatieprocedure kunnen worden verholpen.

Uit de motivering van de bestreden beslissing en uit de opgelegde voorwaarden blijkt dat de verwerende partij bij het verlenen van de vergunning de mogelijke nadelige gevolgen bij haar besluitvorming heeft betrokken en dat zij heeft vastgesteld dat deze tot een minimum zijn beperkt. Anderzijds werden voldoende precieze vergunningsvoorwaarden opgelegd om elk gevaar in de toekomst zo veel als mogelijk te beperken.

Verzoeker betwist niet de gegevens, opgenomen in de bestreden beslissing, inzake de jaarlijkse immissiebijdrage, de kans op aantasting van de gezondheid door de betrokken exploitatie en de aanvoer van afvalstoffen. Hij zet in elk geval niet uiteen waarom de maatregelen die in het werkplan moeten worden opgenomen, en die moeten worden goedgekeurd door de Milieu-inspectie, dermate ontoereikend zullen zijn dat het in het MER berekende erg beperkte risico, zelfs bij levenslange blootstelling, zou omslaan tot een ernstig gezondheidsrisico op korte termijn. De mogelijke verspreiding door onderhoud en opslag van materiaal van asbestvezels wordt niet concreet toegelicht.

De bewering dat het MER geen rekening houdt met de gevolgen van mogelijke rampen, kan niet zonder meer leiden tot de conclusie dat de exploitatie ernstige gezondheidsrisico's voor verzoeker zal impliceren. Hij negeert overigens ook hier het gegeven dat er in de bestreden beslissing aandacht is voor

mogelijke calamiteiten en voor maatregelen die de risico's daarvan moeten beperken.

Verzoeker maakt niet aannemelijk dat de exploitatie van de inrichting, met naleving van de algemene en sectorale milieuvoorwaarden en de bijzondere vergunningsvoorwaarden, voor hem een onmiddellijk ernstig gezondheidsrisico inhoudt dat een schorsing van de tenuitvoerlegging zou kunnen rechtvaardigen.

Er is evenmin reden om de psychische belasting die het gevolg kan zijn van bezorgdheid om mogelijke gezondheidsrisico's niet ernstig te nemen, ook niet het gegeven dat het een in hoge mate subjectieve aangelegenheid betreft. Om een beroep in dit opzicht als spoedeisend te beschouwen, is het evenwel noodzakelijk dat die subjectieve bezorgdheid in redelijkheid kan steunen op objectieve gegevens. Een eenvoudige bewering van een verzoekende partij dat zij zich ernstig zorgen maakt, kan niet zonder meer leiden tot het besluit dat haar beroep spoedeisend is. De aangevoerde "ernstige psychische hinder" steunt in dit geval niet op objectieve gegevens om de spoedeisende behandeling van het beroep te kunnen verantwoorden.

Er is bijgevolg niet voldaan aan één van de voorwaarden van artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. Dit volstaat om de vordering tot schorsing te verwerpen zonder dat het nodig is de opgeworpen ontvankelijkheidsexceptie te onderzoeken.

BESLISSING

1. Het verzoek tot tussenkomst van de BVBA Asbeco wordt ingewilligd.

2. De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van
twaalf mei tweeduizend zestien, door de Raad van State, VIIe kamer,
samengesteld uit:

Eric Brewaeys,
bijgestaan door

Bart Tettelin,

kamervoorzitter,

griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Eric Brewaeys